

DE JEHOVA'S GETUIGEN

wij in een volgend deel beschrijven. Dat alles ging gepaard met een constante druk op de kerken om zich van inmenging in hetgeen de bezetter wenste te bereiken, te onthouden, alsook met een aanmerkelijk aantal arrestaties.

Afknijping en druk dus – géén vervolging ten dode. Die laatste trof slechts één enkele religieuze groepering: de Jehova's Getuigen.

*

De vervolging van de Jehova's Getuigen was in '33 in Duitsland begonnen: de Nazistaat kon hun leer en hun optreden niet dulden.

Deze groepering was van Amerikaanse oorsprong. Tegen 1880 had daar een jeugdig Protestants predikant, Charles Taze Russell, een begin gemaakt met de uitgave van een blad, *Zion's Watch Tower and Herald of Christ's Presence*, waarin op grond van een interpretatie van bepaalde passages in de bijbel gesteld werd dat Christus in 1874 onzichtbaar op aarde teruggekeerd was, dat het einde der tijden over veertig jaar, in 1914 dus, daar zou zijn en dat dan alleen diegenen die deze stellingen zouden aanvaarden, het eeuwig leven deelachtig zouden worden. Omstreeks het jaar 1890 kreeg de *Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania* haar eigen groot hoofdkwartier in Pittsburgh. In 1903 won Russell zijn eerste volgelingen in Duitsland, in 1904 in Australië, en niet alleen in, maar ook buiten de Verenigde Staten breidde zijn aanhang zich voortdurend uit – een proces dat overigens met twisten en afsplitsingen gepaard ging. Uiteraard werd in 1914 het uitbreken van de eerste wereldoorlog als bewijs gezien voor de juistheid van Russells interpretatie van de bijbel. Russell stierf in 1916. Als leider werd hij opgevolgd door zijn rechtskundig adviseur, *Judge* Joseph F. Rutherford, hetgeen met nieuwe twisten gepaard ging. Rutherford stelde zich in de Amerikaanse samenleving scherper op dan Russell. Toen de Verenigde Staten in '17 in de oorlog betrokken werden, gelastte hij dat de leden van de groep geen deel mochten hebben aan het Satanswerk van de oorlog: zij moesten zowel militaire dienst als arbeid in de oorlogsindustrie weigeren. Aldus geschiedde. Zulks leidde tot vervolgingen die de cohesie van de groep ten goede kwamen. Na de wereldoorlog breidde Rutherford de organisatie uit. Alle bestaande wereldlijke en kerkelijke machten ging hij verwerpen, met name de katholieke kerk, door hem uitgebeeld als de diabolische macht op de achtergrond die verantwoordelijk was voor alle aardse rampen. Dat 1914 niet het 'einde der tijden' gebracht had, was niet meer dan